

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 והמעלה השנייה שההמשכה משם היא לא על-ידי בקשה
 2 ותפילה אלא בדרך צווי (המעלה דברכה), וממה שכתוב
 3 יודוך גו' וחסידך יברכוכה משמע שההמשכה באפן
 4 דברכה מהמקום שבו היא הוודאה הוא בכת חסידך דוקא
 5 ואילו צדיקים לא יכולים להגיע
 6 לזה.
 7 (ו) ויש לבאר זה על-פי
 8 מה שממשיך
 9 בהמאמר³⁹, הנוכח בהמשך
 10 תער"ב דאיתא מובא
 11 בזהר⁴⁰ איזהו חסיד
 12 המתחסד שעושה חסד,
 13 כביכול, עם קונו, הקדוש
 14 ברוך הוא היינו דענינו של
 15 חסיד הוא שעבודתו את
 16 ה' היא לא בשביל תועלת
 17 עצמו בכדי שיהיה דבוק
 18 באלקות אלא לצרף
 19 גבוה, במבאר פתניא⁴¹.
 20 ומבאר בהמאמר,
 21 דההמשכה שעל-ידי
 22 העבודה דחסידים היא
 23 מפנימיות עתיק מבואר
 24 בקבלה וחסידות שבחינת 'כתר
 25 עליון' שלמעלה מהספירות
 26 נחלקת לשניים: חיצוניות הכתר
 27 הנקראת "אריך אנפין"
 28 (מילולית: פנים ארוכות)
 29 ופנימיות הכתר הנקראת "עתיק"
 30 יומין" (לפי אחד הפירושים -
 31 נעתק ונבל מ'יום' וגילוי) וגם
 32 בבחינת "עתיק" עצמה יש
 33 "חיצוניות עתיק" ו"פנימיות
 34 עתיק" הנקראת בוהר ר'אש
 35 שלא נודע' ומבואר בחסידות
 36 שהכוונה לומר שדרגה זו כל כך נעלית וכל כך נעלמת ולא גלויה עד שהיא
 37 לא ידועה אפילו לעצמה, כביכול, כי הביטול של 'פנימיות עתיק' הוא עד כדי
 38 כך שאינו מודע אפילו למציאות שלו עצמו. וזהו הטעם הפנימי לכך
 39 שחסיד הוא למעלה מצדיק ולמעלה גם מישר⁴².
 40 דההמשכה שעל-ידי עבודת הצדיקים היא מחיצוניות
 41 הפתר, אריף. וההמשכה שעל-ידי העבודה דישרים

(ש'למעלה מצדיקים) היא מפנימיות הפתר, עתיק.
 וההמשכה שעל-ידי העבודה דחסידים (ש'למעלה מישרים)
 היא מפנימיות עתיק הנעלית מ'עתיק' סתם (חיצוניות עתיק). דעל-ידי
 שהעבודה שלהם של החסידים היא בבטול (למעלה ממציאות
 תוך יציאה מגדרי המציאות),
 לכן ההמשכה שנמשכת
 על-ידי עבודתם היא
 מבחינת העצם שלמעלה
 מהתפשטות (מציאות),
 מבואר בחסידות שאופן
 ההתהוות של העולמות
 והנבראים מהאלוקות הוא ביחס
 של עצם והתפשטות היינו העצם
 הוא המקור המאיר, והעולמות
 והנבראים הם כהארה
 המתפשטת ממקור האור (בדומה
 לאור השמש שהוא התפשטות
 של השמש עצמה, ובהתפשטות
 מהעצם יש דרגות ואופנים
 שונים) ובעוד שבדרך כלל
 המשכה והתגלות אלוקית היא
 רק התפשטות של העצם, מקור
 האור והעצם לא בא לידי גילוי,
 בדרך יוצאת מהכלל יכולה
 להיות גם התגלות מהעצם וזהו
 המשכה של פנימיות עתיק.
 וזהו הטעם הפנימי לכך
 שאמר רבותינו ז"ל⁴³
 שצדקה היא לעניים,
 שהרי עשירים אינם זקוקים
 לצדקה וגמילות חסדים
 היא בין לעניים בין
 לעשירים, כי לפעמים גם
 עשיר נזקק להלוואה שהיא
 גמילות חסדים דמזה
 (שגמילות חסדים היא גם לעשירים) מוכן שחסד הוא
 למעלה גם מעשירות ולכן העשיר הוא 'מקבל' מהשפעת חסד.
 ומבאר⁴⁴, בתורת החסידות דג' ענינים אלה (צדקה שהיא לעניים,
 עשירות השפעה בריבוי וחסד השפעה בריבוי למעלה מעשירות) הם
 ג' מדרגות בהמשכות וההשפעות דלמעלה שנמשכים במלכות,
 כפי שהולך ומפרט. צדקה שהיא מלוי החסרון בלבד (כדברי חכמינו

(39) המשך תער"ב שם (ע' תשעב ואילך). (40) ח"ב קיד, ב. ועוד. - נסמנו בד"ה פדה בשלום שנה זו (תשכ"ו) הערה 30 (סה"מ תשכ"ו ע' ס). (41) פ"י (טו, ב). (42) ראה גם שיחת מוצש"ק כ"א כסלו תרע"ג (ספר השיחות תורת שלום ע' 185 ואילך). ושם, שגם תמים הוא למעלה מישר וחסיד הוא למעלה גם מתמים. (43) סוכה מט, ב. (44) בהמשך תער"ב שם ע' תשסח ואילך.